

▼ حمله به رفح

تاپیش از آغاز ماه رمضان، امیدهایی مبنی بر برقراری آتش‌بس حتی برای کوتاه‌مدت وجود داشت. اما با آغاز این ماه، نه‌تنها تمام این امیدها از دست رفته است بلکه اسرائیل در تدارک حمله به رفح است؛ منطقه‌ای در جنوب نوار غزه که تنها گذرگاه مرزی این باریکه در آن قرار دارد. با رسمی شدن زمزمه‌های حمله به رفح نگرانی‌ها از بروز یک فاجعه انسانی دیگر به وجود آمده است. چراکه طبق گزارش‌ها، حدود یک میلیون و سیصدهزار فلسطینی در این منطقه پناه گرفته‌اند. هرچند منابع عبری اعلام کردند که نتانیاهو به‌رغم رد کردن شروط جدید حماس، راه برای مذاکره را نمی‌پندد.

▼ وقوع بحران انسانی

بحران انسانی، وقوع قحطی و نابودی زیرساخت‌های غزه، وجه دیگر این جنگ است. اسرائیل بخش عظیمی از زیرساخت‌های غزه را نابود کرد. بنا بر گزارش سازمان بهداشت جهانی (WHO) ۷۰ تا ۸۰ درصد زیرساخت‌های غیرنظامی نوار غزه از جمله خانه‌ها، بیمارستان‌ها، مدارس و تأسیسات آبرسانی به طور کلی نابود شده یا آسیب‌های سنگینی دیده است.

روز گذشته، دومینیک آلن، مسئول صندوق جمعیت سازمان ملل متحد (UNFPA) در فلسطین آمار تکان‌دهنده‌ای از وضعیت زنان و نوزادان در غزه ارائه کرد. به گزارش ایسنا، آلن که در یک کنفرانس ویدئویی صحبت می‌کرد، آنچه در این منطقه فلسطینی می‌گذرد را «بحران انسانیت» خواند و وضعیت غزه را «دین‌گونه شرح داد: «شخصاً غزه را در این هفته به‌خاطر زنان و دختران، برای ۶۵۰ هزار دختر در سن باروری به‌ویژه برای ۱۸۰ زنی که هر روز زایمان می‌کنند، وحشت‌زده ترک کردم. پزشکان می‌گویند که دیگر نوزادان را با اندازه طبیعی نمی‌بینند. از سوی دیگر، به طرز غم‌انگیزی، آنها شاهد تولد نوزادان مرده و مرگ‌ومیر بیشتر نوزادان هستند. این مادران باید فرزندان خود را در آغوش خود بگیرند، نه در کاور جسد. اگر بتوانم تصویری از آنچه در غزه دیدم و احساس کردم و شنیدم را ترسیم کنم، این یک کابوس بزرگ‌تر از یک بحران انسانی است، این بحران «انسانیت» است. بدتر از آن چیزی که بتوانم توصیف کنم، آنچه عکس‌ها نشان می‌دهند، بیشتر از آن چیزی است که تصورش را بکنید.» این مقام سازمان ملل از جلوگیری اسرائیلی‌ها برای ارسال محموله‌های خاص کمک‌های صندوق جمعیت به غزه خبر داد و مشاهده‌اش از یک ایست و بازرسی نظامیان اسرائیلی را این‌طور تعریف کرد: «کودکی، شاید پنج ساله، با ترس راه می‌رفت، دست‌هایش را در هوا بالا برده بود در حالی که خواهرش با پرچمی سفید پشت سر او راه می‌رفت.»

صندوق حمایت از کودکان ملل متحد (UNICEF) نیز نسبت به خطر بروز قحطی در غزه هشدار داده است. در بیانیه یونیسف آمده است: «۳۱ درصد یعنی از هر سه کودک زیر ۲ سال در شمال نوار غزه، یک کودک از سوءتغذیه شدید رنج می‌برد و این آمار حاکی از افزایش چشمگیر ۱۵/۶ درصدی در ماه ژانویه است. سوءتغذیه در میان کودکان غزه به دلیل پیامدهای گسترده جنگ و محدودیت‌های مستمر در کمکرسانی‌ها، به سرعت در حال گسترش بوده و به سطوح خطرناک و بی‌سابقه‌ای رسیده است. به گزارش یونیسف، میانگین شیوع سوءتغذیه شدید میان کودکان زیر پنج سال در شمال نوار غزه از ۱۳ به ۲۵ درصد افزایش یافته است.»

مدیر اجرایی یونیسف در این بیانیه گفته است: «سرعتی که بحران فاجعه‌بار سوء تغذیه در غزه دارد، تکان‌دهنده است؛ به‌ویژه اینکه کمک‌هایی که مورد نیاز

زنان و مردان در کنار هم موظف به گذراندن خدمت سربازی هستند و مردان باید ۱۰ سال به‌صورت اجباری دوره سربازی را پشت سر بگذارند. سربازی در کره جنوبی نیز اجباری است و مردان بین سنین ۱۸ تا ۲۸ سال، یک‌سال و نیم تا ۲ سال در ارتش خدمت می‌کنند. البته ورزشکاران و هنرمندان این کشور از سربازی معافند. در ترکیه نیز مردان بین ۲۰ تا ۴۱ سال جهت حفظ استقلال ملی، طبق قوانین ترکیه باید ۶ تا ۱۲ ماه سربازی اجباری را پشت سر بگذارند. همچنین مردان ۱۸ تا ۳۰ ساله مصری نیز مجبورند یک تا ۳ سال سربازی اجباری را پشت سر بگذارند و ازدواج کردن و سفر و... این مردان منوط به گذراندن دوره خدمت سربازی است. مصری‌هایی که خارج از این کشور زندگی می‌کنند یا ۵هزار دلار معاف از سربازی می‌شوند. نروژ نیز از جمله کشورهایی است که سربازی اجباری دارد. طبق قوانین این کشور، ۹هزار نفر باید در سال به سربازی اجباری تن دهند. جالب آنکه ۱۵ درصد آنها برای ۱۹ ماه سربازی انتخاب می‌شوند. مردان دانمارکی بالای ۱۸ سال باید ۳ تا ۱۴ ماه دوره سربازی را پشت سر بگذارند و برای سربازی اجباری از بین افراد مشمول قرعه‌کشی می‌شوند.

دوره سربازی اجباری در کشور ارمنستان ۲ سال است که مردان ۱۸ تا ۲۷ سال به این دوره تن می‌دهند. مردان بین ۱۸ تا ۴۵ سال در برزیل مجبورند که ۱۲ ماه عمر خود را در دوره سربازی اجباری بگذرانند. حدود ۱۸ هزار و ۸۰۰ سربازان وظیفه - که مجبورند تن به سربازی اجباری بدهند- ۱۰ درصد از نیروی نظامی تایوان را به خود اختصاص داده‌اند و به ۴ ماه سربازی اجباری تن می‌دهند. سربازی در روسیه هم اجباری است. در سال گذشته روسیه نیروهای مسلح خود را ۳۰ درصد افزایش داده و به ۱/۵ میلیون نفر رساند. مردان روسی بین ۱۸ تا ۳۰ سال باید ۱۲ ماه سربازی اجباری را پشت سر بگذارند و در صورت نگذراندن دوره خدمت‌منوع الخروج می‌شوند.

اتریش نیز از جمله کشورهایی است که مردان ۱۸ تا ۳۵ سال باید ۶ تا ۹ ماه از عمر خود را در خدمت اجباری سربازی بگذرانند. مردان سنگاپوری و حتی مهاجران این کشور که بالای ۱۸ سال دارند مجبورند ۲ سال سربازی اجباری را پشت سر بگذرانند. در اوکراین، کشوری که سال ۲۰۲۳ جنگ بزرگی را تجربه کرده است نیز سربازی برای مردان ۱۸ تا ۶۰ سال اجباری است. با آنکه سربازی اجباری در سال ۲۰۱۳ در این کشور لغو شد اما الحاق کریمه به روسیه باعث شد که سربازی دوباره در این کشور اجباری شود. تایلند نیز از جمله کشورهایی است که جوانان از ۱۸ سالگی مجبورند برای سربازی اجباری ثبت‌نام کنند و از بین آنها قرعه‌کشی می‌شود تا افراد در ۲۱ سالگی به سربازی بروند و این دوره را پشت سر بگذارند.

است، تنها در فاصله چند مایلی است. بارها تلاش کردیم کمک‌های بیشتری ارسال کنیم و بارها رسیدگی به چالش‌هایی را که ماه‌ها با آن روبه‌رو هستیم، خواستار شدیم، اما به جای آن شرایط کودکان هر روز بدتر می‌شود، تلاش‌های ما برای انتقال کمک‌های حیاتی به دلیل محدودیت‌های غیر ضروری که بهای آن زندگی این کودکان است، با مانع روبه‌رو می‌شوند.» وضعیت کمکرسانی به غزه نیز وجه دیگری از این بحران است. خبرگزاری آناتولی ترکیه گزارش داده که اسرائیلی‌ها در ماه جاری میلادی (مارس) به‌طور متوسط روزانه تنها به ۱۶۵ کامیون حامل کمک‌های بشردوستانه از حداقل ۵۰۰ کامیون مورد نیاز، اجازه ورود به غزه را داده‌اند. آمریکایی‌ها از طریق هوایی نیز کمک‌های غذایی برای ساکنان غزه ریختند. در یکی از این عملیات‌ها، به علت باز نشدن چتر بسته‌های پرتاب‌شده از هواپیما و افتادن آن بر سر مردمی که در انتظار کمک بودند، ۵ نفر کشته شدند. آمریکا همچنین از ساخت یک اسکله موقت در غزه برای کمکرسانی از راه دریا خبر داده است. این اسکله توسط نظامیان آمریکایی ساخته خواهد شد اما پنتاگون اعلام کرده است که نیروهای نظامی این کشور در خشکی مستقر نخواهند شد.

▼ واکنش‌های بین‌المللی

جوزپ بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، در نشست شورای امنیت سازمان ملل تأکید کرد که در حال حاضر قحطی به‌عنوان سلاح جنگی مورد استفاده قرار می‌گیرد. به گزارش مهر، بورل گفت: «آنچه در غزه اتفاق می‌افتد، تنها نقطه اوج یک درگیری خطرناک و غیرعادی است که نزدیک به یک قرن بین اسرائیلی‌ها و فلسطینی‌ها در جریان است. این جنگ صدساله است. قحطی در غزه به‌عنوان سلاح جنگی مورد استفاده قرار می‌گیرد، این یک بحران انسانی است و یک فاجعه طبیعی نیست. سیل یا زلزله نیست، ساخته‌دست بشر است.»

سناتور چاک شومر، رهبر دموکرات‌های سنای آمریکا (اکثریت) نیز نتانیاهو را مانع اصلی صلح خطاب کرد. اظهارنظر شومر به‌عنوان یک سیاستمدار دموکرات پهلوی که همیشه حامی اسرائیل بوده، واکنش‌های مختلفی را به دنبال داشت. شومر در سخنرانی خود در سنا مطرح کرد که نتانیاهو «در اکثر موارد تسلیم فشارها و خواسته‌های افراط‌گرایان درون دولت شده است». سناتور آمریکایی در بخش دیگری از صحبت‌های خود، نتانیاهو را متهم به «ارح دانستن بقای سیاسی خود به مصالح اسرائیل» کرد و او را مانع اصلی صلح دانست. مقامات اسرائیلی این موضع‌گیری شومر را مصداق دخالت در امور داخلی اسرائیل دانستند. سخنگوی وزارت خارجه آمریکا نیز به‌رغم تأیید اختلاف‌نظرهای موردی میان آمریکا و اسرائیل، تأکید کرد که سنا و مجلس نمایندگان آمریکا نهادهایی مستقل هستند و اظهارات سناتور شومر موضع دولت‌بایدن را منعکس نمی‌کند.

ملکه رانیا همسر پادشاه اردن نیز درباره وقوع بحران انسانی در غزه هشدار داد. ملکه اردن چندی پیش در مصاحبه‌ای با شبکه آمریکایی سی‌ان‌ان به وجود کامیون‌ها و چندین تن مواد غذایی در این کامیون‌ها تنها در فاصله چند مایلی ساکنان نوار غزه که از گرسنگی رنج می‌برند، اشاره و تأکید کرد: گرسنگی در غزه یک بلاّی طبیعی نیست بلکه فاجعه‌ای ساخت بشر و فاجعه‌ای ساخت اسرائیل بوده و در واقع محروم کردن عامدانه است. لازم به ذکر است که اوایل اسفندماه، مصر و اردن در عملیات هوایی مشترکی تحت نظارت ملک عبدالله دوم پادشاه اردن، ۴۵ تن کمک‌های بشردوستانه را به غزه منتقل کردند.

▼ مجلس منتظر لایحه سربازی حرفه‌ای است

محمدحسن آصفری، نائبرئیس دوم کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهادر مجلس دربارۀ علت کاهش دوره سربازی و مخالفت نیروهای مسلح به هم‌میهن گفت: «هم‌ترین اقدام مجلس یازدهم برای سربازان افزایش حقوق سربازان بود. تا قبل از آن حقوق سربازان زیر یک میلیون تومان بود که حتی کفاف تردد آنها را هم نمی‌داد. در حال حاضر سربازان کمتر از ۴/۵ میلیون تومان دریافت نمی‌کنند و متاهلان نیز نزدیک به ۷ میلیون تومان حقوق دریافت می‌کنند، ضمن آنکه معافیت‌هایی برای سربازان وظیفه متاهل نیز در نظر گرفته شده است.» او با اشاره به اینکه سومین اقدام مجلس کاهش دوره سربازی است، افزود: «امروز برای اینکه رغبت بیشتری ایجاد شود تا خدمت سربازی را پشت سر بگذارند و از سوی دیگر جوانان بعد از دوره سربازی بتوانند اشتغالی را برای خود فراهم کنند، مجلس مبتنی بر آن خدمت سربازی را از ۲۴ به ۱۴ ماه کاهش داد.» نائبرئیس دوم کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهادر مجلس گفت: «نیروهای مسلح با این طر ح مخالفت کرد، به دلیل اینکه با کمبود نیرو روبه‌رو خواهد شد. ما اعتقاد داریم با کاهش ۱۰ ماه دوره خدمت سربازی، رغبت به گذراندن خدمت وظیفه را افزایش می‌دهد. ضمن آنکه باید کشور به سوی سربازی حرفه‌ای حرکت کند. ۲۴ ماه زمانی نیست که نیروهای مسلح در این مدت بتوانند کادرسازی کنند. معتمدی باید ستاد کل نیروهای مسلح طوری برنامه‌ریزی کند که سربازی حرفه‌ای با حقوق مکفی در کشور اجرا شود. در این صورت سربازان آموزش‌های مطلوبی را فرامی‌گیرند و کیفیت سربازی نیز ارتقای می‌یابد. باید به سمت سربازی حرفه‌ای حرکت کنیم به اینکه از پتانسیل سربازان فقط برای نگهبانی استفاده شود. باید از تخصص آنها بهره‌برد. یکی از اهداف مجلس در رسیدگی به دوره سربازی این است که ستاد کل نیروهای مسلح و دولت لایحه‌ای در راستای اجرای سربازی حرفه‌ای به مجلس ارائه دهد. بیشتر افراد اعزام شده به سربازی از طبقات جامعه هستند و ما باید هزینه آنها را بپردازیم، با توجه به اینکه مشکلات تورمی و معیشتی سربازان وجود دارد، اجرای سربازی حرفه‌ای تشویقی است برای تاهل آنها.» نائبرئیس دوم کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهادر باره کاهش اتفاقات سربازی با کم‌شدن دوره آن، تأکید کرد: «معتمدی کم‌با کاهش دوره سربازی، سربازان با روحیه بهتر و اعتماد به نفس بیشتری خدمت وظیفه را بگذرانند. این کاهش دوره، امیدواری، شور و نشاط را در جامعه افزایش می‌دهد. از سوی دیگر با کاهش دوره سربازی مطمئناً جلوی فرار سربازی گرفته می‌شود و افراد بیشتری به این خدمت وظیفه می‌روند.» آصفری در پاسخ به این سوال که آیا ۱۴ ماه سقف سربازی است؟ گفت: «طبق قانون تعالی خانواده افرادی که ۳ فرزند دارند از سربازی معاف می‌شوند. متاهلان نیز دوره سربازی را در منطقه زندگی خود می‌گذرانند.»

احمد عربانی

چهار شنبه سوری
 که گذشت؛
 برای چی
 قاشق می‌زنی؟!

نه بابا
 این صدای کفگیره
 که به ته دیگ
 خورده!!

سال تماشا

روزهای ۱۴۰۲ با بی‌کنشی گذشت

محمد جواد روح: با مهرداد خدیر نشست‌ایم، فکر می‌کنیم تیت‌ر سال را چه برزیم، پارسال، تکلیف روشن بود. راحت تیت‌ر زدم: «ای سال برنگردی...». سالی که به خون و خشونت و ستیز گذشته بود. مخالفان سیستم دل به برهم زدن همه چیز بسته بودند و تندروترین لایه‌های درون سیستم فرصتی پیدا کرده بودند برای حذف همه از همه‌جا و نشاندن خودی‌ترین‌ها بر همه‌جا؛ همان که امسال «خالص‌سازی» نام گرفت. امسال اما تکلیف به آن روشنی نبود. نه تعارض به شدت پارسال بود و نه در عین حال، وعده‌ها و امیدها برای تغییر و چرخش رنگی از عملی شدن بر خود گرفت. گویی، سال تعلیق بود. یا سال انتقال. بین دوره‌ای از ستیز با آینده‌ای که روشن نیست به سمت سلامت خواهد بود یا تعیین تکلیف، نه فقط در سیاست و انتخابات، کار به تماشا گذشت و تکلیف میان اعتراض و مشارکت، روشن نشد. در اقتصاد نیز، سال، سال تعلیق بود. اخبار و گزارش‌های رسمی و حتی بین‌المللی از افزایش رشد و کاسته شدن از نرخ تورم حکایت داشت، دلار و سکه کمی آرام گرفتند، مسکن به رکود رفت، تولید ظاهر آ کمی جان گرفت، اما چنان‌که مقامات کشور از رهبری تانمایندگان و دولتیان هم گفتند،

جوابیه به گزارش «صف طولانی گوشت در آغاز رمضان»

در ادامه آمده است: «یادآور می‌شود که کشتار بی‌رویه دام مولد که در سال ۱۴۰۰ به‌دو برابر متوسط کشتار رسید، تأثیرات نامطلوب بر تأمین و به دنبال آن بازار این محصول در حال حاضر داشته است. وزارت جهاد کشاورزی در شرایط فعلی سیاست تأمین بازار از سایر روش‌ها و برنامه ترمیم گله مولد را هم‌زمان به پیش می‌برد، در ترمیم دام مولد؛ دولت نهاده مدت‌دار در اختیار دامدار قرار داده است و با ایجاد فرصت تنفس، دامدار دام پرورای خود را در فصل بهار سال آینده به بازار عرضه خواهد کرد.» در انتهای این جوابیه آمده است: «تولید قراردادی گوشت قرمز با عشایر و تولیدکننده داخلی، اختصاص نهاده مدت‌دار به دامداران و واردات گوشت قرمز گرم و منجمد در تأمین بخشی از نیاز مصرف‌کننده و مصارف صنف و صنعت از برنامه‌های وزارت جهاد کشاورزی در تعادل بخشی به بازار گوشت قرمز تا تکمیل زنجیره دام مولد و رسیدن به نقطه ثبات خواهد بود. در گوشت مرغ با جوجه‌ریزی بیش از ۱۵۰ میلیون قطعه در ماه و یابرداری ۱۳۶ میلیون مرغ پای کشتار برای دوره‌های بعد، بازار مرغ در کشور با ثبات خواهد بود.»

وزارت جهاد کشاورزی با ارسال جوابیه‌ای نسبت به گزارش منتشرشده در روزنامه مورخ ۲۲ اسفندماه با عنوان «صف طولانی گوشت در آغاز رمضان» واکنش نشان داد. در این جوابیه آمده است: «نویسنده به صف شدن مردم برای خرید اقلام غذایی را مربوط به زمان جنگ دانسته که با دولت سیزدهم دوباره از سر گرفته شده است. البته ایشان تمایلی به نوشتن از صف مرغ و گوشت قرمز و حتی قند و شکر یا رانه‌ای در دولت گذشته ندارند و شاید در هر دوره‌ای به فراخور مقتضیات نمونه‌ای از این دست در بر خی اقلام سبذ غذایی مردم را بتوان سراغ گرفت. مواردی این چنین در دیگر کشورها از جمله کشورهای اروپایی هم در مواقعی به چشم می‌خورد. شاهد مدعا آوردن از آمار فائو در مورد پایین بودن مصرف گوشت کشورمان در مقایسه با متوسط جهانی در دیگر دولت‌ها هم مطرح بوده و اختصاص به این دولت ندارد. با این وجود دلایل افزایش قیمت گوشت قرمز و به زحمت افتادن خانوار در تأمین آن بارها از طرف وزارت جهاد کشاورزی در رسانه‌ها روشنگری شده است،»

سمفونی خطوط

یادداشت سردبیر